

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille J. van der Hoek
Auteur Dhr. A.H. Arends
Telefoon 5113477 E-mail: arendsf@haarlem.nl
STZ/JOS Reg.nr. . 2010/388873
Te kopiëren: a
B & W-vergadering van 23 november 2010

Onderwerp

actieplan jongerencentrum Prisma

DOEL: Besluiten

De gemeente Haarlem subsidieert stichting Dock voor de uitvoering van delen van haar welzijnsbeleid, waaronder het jongerenwerk in Schalkwijk. Jongerencentrum Prisma maakt daar onderdeel van uit. Vanwege ongeregelde heden is dit centrum gesloten vanaf december 2009, waardoor een deel van het jongerenwerk ter plekke stagneerde. Het college vindt het belangrijk dat er goed jongerenwerk wordt uitgevoerd in dit gedeelte van de stad. B en W is bevoegd een besluit te nemen over het actieplan dat nu voorligt (zie bijlage a).

B&W

1. Het college gaat akkoord met het actieplan jongerencentrum Prisma;
2. Stichting Dock neemt het actieplan op in het prestatieplan van Dock 2010 en 2011;
3. De kosten van het besluit bedragen eenmalig € 44.900,=. De baten van het besluit bedragen € 0. Het besluit wordt gedekt voor € 21.500 uit programma 4 product IP 2010 nr. 85.90, voor € 11.700,= uit extra jongerenwerkgelden programma 4 product 2421-4756-1000 en voor € 11.700,= uit aanpak overlast 2010 / 1091-4791-7250;
4. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit. Ook zal er een persbericht uitgaan;
5. Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie Samenleving

Collegebesluit

Onderwerp: actieplan jongerencentrum Prisma

Reg. Nummer: 2010/388873

1. Inleiding

Eind 2009 is jongerencentrum Prisma gesloten vanwege ongeregeldheden, waardoor een deel van het jongerenwerk in Schalkwijk stagneerde.

Het college vindt het belangrijk dat er goed jongerenwerk wordt uitgevoerd. Op initiatief van de gemeente Haarlem zijn daarom diverse partijen bij elkaar gekomen om een plan te maken voor het locatiegebonden jongerenwerk in het westelijk gedeelte van Schalkwijk. Er ligt nu een actieplan van Dock, "Actieplan multifunctioneel centrum New Culture (werktitel), v/h Prisma", opgesteld in nauwe samenwerking met gemeentelijke afdelingen en diverse partners: Sportsupport, Streetcornerwork, politie, wijkraad. Met stichting Samen en het Haarlem College wordt gesproken over samenwerking.

In het plan wordt een verbinding gelegd tussen aan de ene kant de vrije tijdsbegeleiding van de jongeren in het centrum en aan de andere kant belangrijke zaken zoals school, leefomgeving en veiligheid, gezondheid en werk.

Voorliggend actieplan past in de programmabegroting hoofdstuk vier. Het draagt bij aan het gemeentelijk integraal jeugdbeleid. Dit plan kan worden ingepast in het prestatieplan Dock 2010 en 2011.

Het gaat er nu om of dit actieplan het antwoord is op de vraag hoe er in het westelijk gedeelte van Schalkwijk toekomstbestendig, naar buiten gericht, activerend jongerenwerk kan worden neergezet, zodat jongeren geholpen worden om hun talenten te ontwikkelen en daarmee een basis voor een goed toekomstperspectief worden gelegd.

2. Besluitpunten college

1. Het college gaat akkoord met het actieplan jongerencentrum Prisma;
2. Stichting Dock neemt het actieplan op in het prestatieplan van Dock 2010 en 2011;
3. De kosten van het besluit bedragen eenmalig € 44.900,-. De baten van het besluit bedragen € 0. Het besluit wordt gedekt voor € 21.500 uit programma 4 product IP 2010 nr. 85.90, voor € 11.700,- uit extra jongerenwerkgelden programma 4 product 2421-4756-1000 en voor € 11.700,- uit aanpak overlast 2010 / 1091-4791-7250;
4. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit. Ook zal er een persbericht uitgaan;
5. Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie Samenleving.

3. Beoogd resultaat

Met de uitvoering van dit actieplan krijgt de jeugd haar begeleide vrije tijdsvoorziening in het westelijk gedeelte van Schalkwijk. Daarnaast kunnen ook andere leeftijdscategorieën en gebruikers uit het stadsdeel gebruik maken van de voorziening, op momenten dat er geen programmering voor de jeugd is.

Dit actieprogramma draagt bij aan de ontwikkeling en participatie van de jeugd op het gebied van spel en exploratie. Er wordt gewerkt met een activerende, naar buiten gerichte methodiek. Er is samenwerking met partners op het gebied van onderwijs, werk, sport, gezondheid, veiligheid en leefomgeving.

4. Argumenten

a. Voorliggend actieprogramma past geheel in het gemeentelijk integraal jeugdbeleid:

Er is hier sprake van een kwaliteitsverbetering van het sociaal culturele werk en een vergroting van de participatiekansen van de jongere. In het actieplan wordt geworven onder nieuwe categorieën jeugd. Verder worden concrete verbindingen gelegd -en samenwerking gezocht- met onderwijs, werk, sport, gezondheid, veiligheid en leefomgeving.

b. Activiteiten voor de voormalige oudere bezoekersgroep (18+) van Prisma. Het nieuwe centrum richt zich op jongeren tot en met 18 jaar. Met een gedeelte van de voormalige, oudere bezoekersgroep is gesproken. Voor hen wordt een traject van een half jaar gestart met sportactiviteiten zoals kickboksen. De begeleiding is er op gericht dat de jongeren na dit half jaar zelf hun weg naar reguliere (sport)activiteiten weten te vinden.

c. De structurele kosten van het actieplan worden gefinancierd uit het prestatieplan Dock 2011. De activiteiten voor de laatste weken van december passen in de financiering van het prestatieplan 2010. In het plan zijn frictiekosten opgenomen van in totaal 44.900 euro. Het gaat hier om het gebruiksklaar maken van het gebouw, het aantrekkelijk maken in zelfwerkzaamheid van het interieur, uitvoeringskosten voor het paralleltraject en public relations en inrichtingskosten. Deze tijdelijke kosten worden volledig gedekt uit bestaande middelen.

Tijdelijke kosten multifunctioneel centrum

Gebruiksklaar maken gebouw:

Herstel interieur, exterieur € 4.000

Rolluiken € 7.500

Beveiligingscamera € 2.500

Facelift

Ontwerp schilderplan buiten en binnen € 2.500

Verf en materialen € 5.000

Extra jongerenwerk buiten jongerencentrum

4 uur netto jongerenwerk voor 26 weken € 20.400

Huur sportzaal 1 dagdeel per week € 3.000

TOTAAL € 44.900

Dekking

IP 2010 nr. 85.90 € 21.500

Jongerenwerkgelden, programma 4,
product 2421-4756-1000 € 11.700

Aanpak Overlast 2010 / 1091 4791 7250 € 11.700

TOTAAL € 44.900

d. Communicatie

De gemeente verstuurt een brief met algemene informatie over het nieuwe centrum aan de direct omwonenden. Voor specifieke informatie wordt verwezen naar de hoofduitvoerder stichting Dock. Een persbericht wordt gemaakt.

5. Kanttekeningen

a. Met het akkoord gaan en met de uitvoering van dit actieplan zal er een nieuwe cultuur worden neergezet in het centrum. Het actieplan spreekt van een ‘multifunctioneel centrum New Culture (werktitel), v/h Prisma’. Jongeren die voorheen Prisma bezochten kunnen er moeite mee hebben dat de sfeer, omgang en programmering van weleer niet of nauwelijks nog terugkomt. Met een aantal jongeren uit deze groep is al gesproken. Zij herkennen zich niet in het nieuwe centrum. Omdat zij wel behoefte aan een aanbod hebben is voor hen op basis van hun wensen een traject elders in het stadsdeel ontwikkeld (zie 4B).

b. Belangrijke partner voor het jeugdcentrum is de Samenwerkende Marokkaanse Organisaties Haarlem (SMOH). Zij zijn direct betrokken bij de planvorming maar zijn helaas afgehaakt omdat zij onvoldoende vertrouwen hebben in Dock als belangrijkste uitvoerder van het centrum. De SMOH wil niet meer samenwerken met stichting Dock. Wij betreuren dit standpunt en zijn op elk moment bereid stappen te ondernemen welke leiden tot een samenwerking tussen de SMOH en het centrum. Inmiddels worden er gesprekken gevoerd tussen Dock en stichting Samen over samenwerking met het centrum.

6. Uitvoering

Na de commissievergadering van 2 december aanstaande kan begonnen worden met de uitvoering van dit plan.

De gemeente zal de uitvoering van dit plan nauwgezet volgen en wekelijks het functioneren van het centrum volgen. Eind maart volgt een evaluatie, waarbij ook belangrijke partners van ons jeugdbeleid en de buurtvertegenwoordiging worden betrokken. Bij de reguliere half jaar verantwoording van Dock van het prestatieplan 2011 zal extra aandacht besteed worden aan het functioneren van het nieuwe multiculturele centrum.

Direct na bespreking van het actieplan in de commissie Samenleving zal, mits voornoemde bespreking niet leidt tot intrekking of ingrijpende wijziging van het plan, er een informatiebrief van de gemeente worden verspreid onder de omwonenden van jongerencentrum Prisma.

7. Bijlagen

- a. Actieplan multifunctioneel centrum New Culture (werktitel), v/h Prisma

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

Actieplan multifunctioneel centrum New Culture (werktitel), v/h Prisma 15 november 2010

Inleiding

Deze notitie is samengesteld door DOCK-Haarlem als uitvoerder van het jongerenwerk in Schalkwijk. Nauw betrokken hierbij waren onder regie van de gemeente Haarlem Streetcornerwork, Sportsupport, de wijkpolitie en een vertegenwoordiger van de wijkraad. Ook is er gesproken met en wordt er samenwerking gezocht met een groot aantal organisaties op het gebied van werk, vrije tijd, veiligheid en leefomgeving, onderwijs, welzijn, allochtone zelforganisatie en jeugd- en jongeren.

Contouren van het plan

Nadat na aanvankelijke sluiting van Prisma in december 2009 begin 2010 een poging tot heropening in de kiem werd gesmoord doordat jongeren vernielingen aanrichtten, is in februari de accommodatie voor onbepaalde tijd gesloten. Het jongerenwerk in Schalkwijk werd vooral ambulante en in wijkcentrum Meerwijk uitgevoerd: dus jongerenwerkers die op straat de jongeren opzoeken, er contact mee leggen en een vertrouwensband mee opbouwen. Deze situatie is onbevredigend. Voor een deel van de jongeren is een ontmoetingsplek in een veilige en gecontroleerde sfeer met een pedagogische inzet van belang. De doelgroep is een groep die risico's kent op schooluitval en onvoldoende ondersteund wordt door ouders om deze risico's te minimaliseren. Binding aan leeftijdsgenoten (gelijken) is sterk op deze leeftijd, kopiëergedrag van verkeerde rolmodellen leidt tot een neerwaartse spiraal.

Jongerenwerkers kunnen die spiraal doorbereken onder de voorwaarde dat ze voldoende tijd hebben om een vertrouwensband op te bouwen. Dat stelt eisen aan de verhouding jongerenwerkers : jongeren. Om die reden wordt er naar gestreefd de voorziening op korte termijn weer gefaseerd in gebruik te nemen. Hierbij wordt een opbouwperiode van een klein halfjaar gebruikt. Einddoel is een open jongerencentrum voor jongeren uit Schalkwijk en omgeving waar jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 zich door middel van zinvolle vrijetijdsbesteding verder kunnen ontwikkelen en elkaar kunnen ontmoeten in een activerende sfeer. Onderstaand actieplan dient als leidraad bij de doorstart van jongerencentrum New Culture v/h Prisma in Schalkwijk. (Het gaat hierbij om een werktitel, streven is wel om met de jongeren tot een nieuwe passende naam te komen.)

In deze notitie wordt ingegaan op enkele belangrijke domeinen die relevant zijn in dit proces: vrije tijd, school, leefomgeving en veiligheid, gezondheid en werk. Deze domeinen worden ook uitvoerig besproken in de gemeentelijke notitie: 'De jeugd van Schalkwijk' (dd 15 november 2010 nog in concept). Dit actieplan dient dan ook als een uitkristallisering van de aanbevelingen die in dat rapport worden gemaakt. Het doel hierbij is om praktische (actie)punten te formuleren waarmee jongerenwerkers aan de slag kunnen.

De fasering houdt in dat gedurende een periode van een half jaar met een doelgroep van voornamelijk jongeren tot 16 het pand wordt opgeknapt en 'gepimpt'. Jongeren van 16+ zijn van harte welkom als vrijwilliger ter ondersteuning van de jongerenwerkers. De jongeren dienen daarbij ook zelf de handen uit de mouwen te steken. Naast jongerencentrum zal DOCK er ook de kantoorruimten in gebruik nemen voor werkplekken van het jongerenwerk in Schalkwijk (nu in De Fjord gevestigd) en flexplekken voor medewerkers van Streetcornerwork en het Jongerenloket. Het Jongerenloket wil meer dan voorheen outreachend opereren en ziet New Culture daarbij als belangrijke locatie. Daardoor is er veel latent toezicht.

Ook voor andere groepen uit de omgeving moet de accommodatie uitnodigend en bruikbaar zijn. In het verleden maakten ouderengroepen gebruik van het gebouw. Omwonenden, de wijkraad, de speeltuinvereniging willen en kunnen voor een deel van hun activiteiten van het gebouw gebruik maken. Recent heeft zich bijvoorbeeld een organisatie gemeld die ruimte zocht voor kindertheater. Daar gaan we dan mee in zee.

Doel is vlak voor de formele heropening omstreeks april de tussenstand op te maken en daarna halfjaarlijks te stand van zaken te bespreken met alle betrokken partijen.

DOCK beveelt de gemeente aan om haar regietaak voort te zetten door middel van een stuurgroep met deze partijen, eventueel uit te breiden met andere ketenpartners.

Strategie op hoofdlijnen:

De doelgroep: het gaat in het algemeen om alle jongeren uit Schalkwijk. Vanuit onderzoek (zie ondermeer het onderzoek dat de onderzoeker Jaap Noorda vorig jaar op verzoek van de gemeente uitvoerde) is circa 20% van de jongeren aangewezen op jongerenwerk omdat zij niet over de competenties beschikken om zelfstandig tot een zinvolle tijdbesteding te komen. Onder zinnig wordt dan verstaan: een invulling waarin de jongeren zich ook op een recreatieve manier verder ontwikkelen. Dat kent een breed scala: samen spelen, gamen of soapseries bekijken hebben in zekere zin een vormende werking door versterking van de band tussen gelijken en het leren omgaan met sociale regels. Zonder accommodatie hangt een deel van de jongeren, naar schatting 50 – 100, rond op straat. Ze haken aan bij groepen die zich kenmerken door grensoverschrijdend gedrag en dreigen daarin meegetrokken te worden. Deze groep vergt een aparte aanpak: zij zijn (nog) niet crimineel, maar lopen wel risico's. Zij vertonen hinderlijk en overlastgevend gedrag. Voor een deel door in groepen in het publiek domein 'aanwezig te zijn'. Een dergelijk vorm van imponerend gedrag komt vaak voort uit een laag zelfbeeld en gebrek aan zelfvertrouwen. Het je zelf – in een groep – dominant manifesteren in de openbare ruimte en daarmee die ruimte als het ware toeëigenen compenseert het gebrek aan zelfvertrouwen. Uiteraard met als gevolg een sterk negatieve beeldvorming bij het publiek. De opgave is om de groep die weliswaar recalcitrant is, maar nog wel beïnvloedbaar te bereiken. Het jongerenwerk bereikt deze groep nu wel met ambulante werken, en voor een deel in Meerwijkcentrum. Ingebruikname van de accommodatie van voorheen Prisma biedt de mogelijkheid om deze groep meer te binden en de relatie te verdiepen.

Het is van groot belang om van meet af aan in de accommodatie een positieve cultuur te vestigen die gericht is op zinvolle vrijetijdsbesteding en persoonlijke ontwikkeling. Dat betekent dat aanvankelijk met enkele overzichtelijke groepen van 10 tot 20 jongeren wordt gewerkt waarmee de opening en programmering wordt voorbereid. Zelfwerkzaamheid staat voorop. Vanaf de start kan DOCK met drie openstellingen op drie dagen per week deze activiteiten begeleiden, zowel voor jongens als voor meiden. Spreiding over verschillende groepen kan gestuurd worden door het aanbod daarop te richten.

Het risico van een mislukking door te starten met de harde kern van de overlastgroepen in Schalkwijk die een dominante sfeer van negativisme met zich mee brengen is te groot. Het kan leiden tot een gesloten bolwerk waar andere jongeren zich niet thuis voelen. Het bereik wordt daarmee klein en relatief kostbaar voor een dergelijke kleine groep. Kortom: het zal een proces zijn van klein beginnen, voortdurend bijsturen en langzaam opbouwen.

Tegelijkertijd willen we de 'oude' harde kern niet verwaarlozen. Zij gaven weliswaar aan dat de accommodatie van voorheen Prisma voor hen geen interessante plek meer zal zijn door te jong publiek, maar doen nog wel een beroep op jongerenwerk. Daarvoor wordt tegelijk met

de start van New Culture een paralleltraject gestart op andere locaties zoals sporthal en sportscholen. Intensief sporten zoals kickboxen zullen de hoofdmoot van dit programma vormen. Gedurende een half jaar wordt dit parallelspoor gevolgd waarbij wordt aangestuurd om inbedden in reguliere sportactiviteiten. Het gaat hierbij voornamelijk om de groep 18+. Deze groep is niet geïnteresseerd in georganiseerde sport, maar trekt toe naar de cultuur van sportscholen, krachtsport en kickboxen. Omdat deze groep geen positief imago heeft is het lastig voor om hier binnen te komen. Ook de financiële drempel is hoog: doorgaans € 50 - € 65 per maand. Maar het wordt haalbaar geacht om deze groep door te laten stromen. Meegewogen met worden dat het project Kwikfit ook in ontwikkeling is (door Ymere). Dat kan voor deze groep een oplossing betekenen.

De beoogde groepen voor Prisma Nieuwe Stijl bestaan uit jongeren onder de 16, geworven via ambulante werken (gericht op de 'meelopers') en via bezoek aan scholen. Het opknappen van Prisma wordt het eerste project. Jongeren tot 18 zijn welkom als ze de rol van assistent willen en kunnen vervullen. Met de deelnemende jongeren zullen op individueel niveau afspraken worden gemaakt. De deal is dan: ontspanning kan, maar je moet er wel wat voor doen. Helpen opknappen, helpen programmeren, bardiensten draaien, opruimen en schoonmaken etcetera. En: deal niet nakomen betekent gele kaart en twee maal is rood. Dat betekent dat voor korte of langere de toegang ontzegd kan worden. Deze sancties worden nu ook al gehanteerd als men zich niet aan de huisregels houdt. De precieze vorm moet in de praktijk ontwikkeld worden. Als er voldoende ervaring mee is opgedaan kunnen dergelijke contracten ook op individuele problemen gefocust worden zoals schoolloopbaan. Goede resultaten hiermee zijn behaald in de vorm van zakgeldtrajecten. In Schalkwijk willen we onderzoeken wat de beste vorm is zonder zakgeld: de beloning is in feite toegang tot de recreatieve activiteiten. Ook dit zal nog een omslag in denken vergen bij de jongeren. Met andere woorden: toegang tot open jongerenactiviteiten is niet langer een vanzelfsprekend 'recht'.

Zodra de nieuwe groep goed gevestigd is kan opgeschaald worden.

Belangrijk is dat de vicieuze cirkel van negatief gedrag zowel in het centrum als op straat doorbroken wordt. Voor jongeren, en zeker deze jongeren met een 'zwakke thuisbasis', is een recreatieruimte om leeftijdsgenoten te ontmoeten een heel belangrijke voorziening. Daarnaast is de aanwezigheid van volwassenen die in staat zijn om zich in te leven in de wereld van deze jongeren en met wie zij in vertrouwen persoonlijke zaken kunnen delen van belang. Ook de onmacht om onderling tot goed 'spel' te komen wordt door een jongerenwerker gecompenseerd. Voor een deel is de jongerenwerker voor hen ook bescherming tegen onderling pestgedrag. De hiërarchie in de groepen kan immers heel sterk zijn, wat de verklaring is voor de het 'meeloopgedrag' bij criminogene groepen.

Financieel:

Het opknappen van het gebouw en het geschikt maken voor multifunctioneel gebruik, evenals het geschetste parallelspoor vergt een frictiebudget.

Gebouw: om mogelijke schade door vernielingen te voorkomen stellen wij voor om alle ramen te voorzien van rolluiken aan de buitenzijde. Vanuit oogpunt van veiligheid en ondersteuning van het deurbeleid achten wij een beveiligingscamera onontbeerlijk. Om het gebouw op te knappen is een grondige schilderbeurt nodig. Hierbij kan samengewerkt worden met een ontwerper die met de bezoekersgroep een voorstel ontwikkelt voor passende kleurenpalet en aantrekkelijk design interieur en exterieur.

Voor het parallelspoor gericht op de voormalige kern is gedurende een half jaar extra formatie nodig en huur van accommodatie. Indien er onvoldoende belangstelling is, kan dit snel afgebouwd worden. Tegelijkertijd willen we een grens stellen in termijn om te voorkomen dat gewenning ontstaat en dit aanbod als vanzelfsprekend wordt ervaren. Een duidelijke termijn geeft druk om toe te werken naar een genormaliseerde situatie.

Domein vrije tijd

Het is van essentieel belang dat het jongerenwerk in Prisma niet uitsluitend zal dienen ter ontspanning en plezier. De jongerenwerker in kwestie moet niet opgevat worden als een 'activiteitenboer' waarbij de klant (jongere) vraagt en de jongerenwerker draait. De focus moet meer komen te liggen op activerende activiteiten. Hierbij moet er wel goed worden geluisterd naar de jongeren, waar liggen de behoeften en wensen van jongeren uit Schalkwijk en hoe kunnen we daarop inspelen? In dit kader kunnen er samenwerkingsverbanden aangegaan worden met verschillende instellingen binnen het Haarlemse netwerk: SportSupport, Streetcornerwork, Bibliotheek, Stichting Stad en meerdere relevante partijen. Recreatie is het middel waarmee de jongeren worden binnengehaald. Maar daarnaast moet hard gewerkt worden, en dat kan zeker ook bij een gestructureerd recreatief aanbod, aan het verhogen van hun competenties. Anders blijft de achterstand van deze groepen bestaan, met opnieuw kans op uitval, overlast en maatschappelijke onrust. Pedagogisch jongerenwerk is een investering in de toekomst.

Een vruchtbare samenwerking is vitaal (vooral met het oog op het toeleiden naar andere instellingen en daaraan gekoppelde activiteiten) aangezien er een grote groep jongeren (met name meiden) momenteel nauwelijks worden bereikt in Schalkwijk. Idealiter zou daarbij in de visie van DOCK het aantal FTE voor Schalkwijk verhoogd moeten worden en de huidige jongerencentra ("New Culture" en Radar) goed uitgerust worden met benodigde apparatuur en meubilair zodat men buurtgericht jongerenwerk kan verrichten. In totaal kan DOCK voor Schalkwijk uit haar formatie van de basissubsidie 2,5 fte jongerenwerk vrij maken. Uitgaande van de problematiek van deze groepen is het niet verantwoord met één professional en louter vrijwilligers te werken. Dit leidde in het verleden tot oncontroleerbare situaties. Twee professionals op een groep, aangevuld met getrainde vrijwilligers in een ruimte als het gebouw van voorheen waar minstens 80 jongeren kunnen recreëren is een minimum. Daarmee wordt het aantal openstellingen beperkt tot drie keer per week. Zeer waarschijnlijk zal de behoefte groter worden.

Verder geldt dat vooral voor Prisma dat momenteel al 11 maanden gesloten is en waarbij zowel het interieur als exterieur toe is aan een grote opknopbeurt om kwalitatief goed jongerenwerk neer te zetten.

Verder is een hedendaags jongerencentrum naar buiten gericht. Nu kent het gebouw geen ramen en is er geen zicht van buiten naar binnen en vice versa. Dat is geen goede situatie. Niet voor de jongeren en niet voor de buurt. In 2011 wordt verder verkend of een kleine verbouwing hierin oplossingen kan bieden.

Concreet:

- Activerend aanbod vrijetijdsbesteding
- Voldoende hulpmiddelen (apparatuur, meubiliair)
- Nauwe samenwerking met ketenpartners gericht op sport en recreatie

Verwachtingen van ketenpartners:

- Toezegging medewerking door SportSupport, Bibliotheek, Stichting Stad

Domein school

Momenteel kent Schalkwijk een grote groep jongeren die regelmatig spijbelt en ook is er sprake van een grote groep voortijdige schoolverlaters. De omvang is niet duidelijk. Met het Haarlem College en het Teylercollege wordt verkend of de scholen en het jongerenwerk in dit opzicht iets voor elkaar kunnen betekenen. Deze jongeren in kwestie hebben zonder start/beroepskwalificatie een grote kans om werkloos te blijven, met alle daaraan gekoppelde risico's van dien. Hierbij spreken we over zowel allochtone als autochtone jongeren in de leeftijdscategorie 12 tot en met 23 jaar. Het RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie) en Jongerenloket spelen een belangrijk rol om deze jongeren weer in het goede spoor te krijgen.

Zij ondernemen actie jongeren weer naar school te krijgen of toe te leiden naar een leer en werktraject. Aangezien er vele jongeren onze activiteiten bezoeken die te maken hebben met problemen/vraagstukken op het gebied van scholing en werk, is het onontbeerlijk om vanuit het jongerenwerk een solide samenwerking op te zetten met medewerkers van het RMC en Jongerenloket. Uitgangspunt hierbij is dat met name RMC/het Jongerenloket 'outreaching' is. Er kan trajectbegeleiding worden aangeboden vanuit het RMC/Jongerenloket op locatie in Schalkwijk. New Culture kan hierbij fungeren als een centraal hulpverleningspunt. Vanuit New Culture kunnen de ketenpartners jongeren helpen aan stageplekken/banen in Haarlem.

De drempel naar het RMC/Jongerenloket kan verkleind worden door educatieve/informerende bijeenkomsten en workshops te organiseren in New Culture met betrekking tot scholing en werk. In de aanloopfase is overleg gaande met de RMC coördinator van de gemeente Haarlem en uitvoerende medewerkers van het RMC/Jongerenloket om bovenstaande zaken vorm te geven.

Concreet:

- Nauwe samenwerking met ketenpartners gericht op werk: RMC, Jongerenloket en het onderwijsveld (scholen).
- Flexplekken op locatie voor trajectbegeleiders van ketenpartners
- Werkplekken voor jongerenwerkers

Verwachtingen aan ketenpartners:

- Outreachende benadering vanuit de Prisma in samenwerking met DOCK op het gebied van scholing en werk.

Domein werk

Een deel van de jongeren in Schalkwijk heeft geen werk. Het merendeel daarvan is 18+. Het jongerenwerk heeft wel contact - met een klein deel van deze groep - tijdens het ambulant werk. Bij de instanties die verantwoordelijk zijn voor toeleiding naar werk zijn deze jongeren niet volledig in beeld (Sociale Zaken of UWV werkbedrijf), indien zij zich niet melden bij het Jongerenloket. De toeleiding naar werk en leertrajecten wordt bemoeilijkt wanneer de desbetreffende jongeren onbekend zijn bij bovenstaande instellingen. Het jongerenwerk kan deze leemte maar zeer gedeeltelijk vullen.

Een deel van deze jongeren ontvangt een uitkering in het kader van de WIJ (Wet Investerings Jongeren). Volgens deze wet moeten alle jongeren onder de 27 jaar aan het werk, onderwijs volgen, of een combinatie van beiden. Pas als dit niet lukt, komt de jongere in aanmerking voor een uitkering. Stages en gecombineerde leerwerktrajecten bij bedrijven zijn dus essentieel om werkloosheid onder jongeren te bestrijden. Het is een kwetsbare doelgroep,

waarbij sprake is van multiproblematiek. Aangezien scholing en werk een grote bijdrage leveren aan de emancipatie en ontwikkeling van het individu, vormt het ook een belangrijk onderdeel van een reguliere dagbesteding. Er dient dan ook meer aandacht te zijn voor het vinden en werven van kwetsbare jongeren om ze zodoende bij het aanbod van werktoeleiding te brengen. Deze jongeren zijn vaak al bekend bij verschillende maatschappelijke partners en instellingen. Wel is het zo dat elke instelling door haar eigen bril kijkt naar de jongere.

Hierdoor is een intensieve ketenaanpak onontbeerlijk om jongeren daadwerkelijk vooruit te helpen. Stappen die gezet kunnen worden met betrekking tot werk zijn al deels beschreven onder het domein school. In de aanloopfase naar de opening van New Culture zal concreet vorm gegeven worden aan de vraag hoe door het ambulante jongerenwerk in nauwe samenwerking met alle ketenpartners deze kwetsbare groep vooruit geholpen kan worden. Hier ligt geen expliciete rol voor "New Culture" weggelegd, behalve als werkplek voor trajectbegeleiders. In de fase naar de opening zal er overleg worden gevoerd met de gemeente.

Concreet:

- Het netwerk overleg 12+ is gestart als pilot met een ketenregisseur en casemanagement.

Verwachtingen van ketenpartners:

- Gemeente heeft de regierol in overleg met diverse ketenpartners.

Domein leefomgeving en veiligheid

In Schalkwijk woont een groep van tachtig tot honderd overlastgevende jongeren van (met name) Marokkaanse afkomst. Een deel hiervan is regelmatig crimineel actief. Volgens de politie bestaat de harde kern uit ongeveer twintig jongens tussen de 16 en 25 jaar. Rondom deze harde kern is er een grotere groep die voor overlast zorgt. De jongeren vertonen intimiderend en dreigend gedrag naar winkelend publiek en beveiligers in het winkelcentrum. Ze hangen, maken lawaai, maken zich schuldig aan vernielingen en vervuiling. Een belangrijk deel van deze groep is desalniettemin aanspreekbaar als de juiste toon wordt aangeslagen. Hier ligt de opgave voor het jongerenwerk.

In dit kader is het van essentieel belang dat organisaties die onder regie van afdeling Veiligheid van de gemeente deelnemen aan het Jeugdgroepenoverleg en het Netwerk 12+ (o.m. Politie, Streetcornerwork en DOCK) de overlastgevende jongeren goed in beeld brengen en daarna moeten op maat gerichte trajecten ingezet worden (RMC/Jongerenloket, Streetcornerwork en Bureau Jeugdzorg Haarlem). Er moet meer geïnvesteerd worden in een individuele aanpak van probleemjongeren. Hiervoor is de toeleiding van jongeren vanuit het jongerencentrum naar overige instellingen zeer belangrijk. Het jongerencentrum moet als het ware fungeren als een vind- en doorverwijzingsplek voor andere instellingen zoals Streetcornerwork, RMC/Jongerenloket, Bureau Halt en Bureau Jeugdzorg Haarlem en alle andere zaken die voor jongeren van belang of interessant kunnen zijn, zoals port, stages, wonen. DOCK haakt aan bij de verschillende initiatieven die er op stapel staan om de relaties binnen de keten jeugd en veiligheid te versterken: de politie organiseert eind november een bijeenkomst voor de ouders van jongeren uit Schalkwijk waarbij het accent ligt op de rol en verantwoordelijkheid van ouders en buurtbewoners in de aanpak van overlast. Vanaf 2011 organiseert bureau Halt het programma 'Ouders van tegendraadse jeugd'. Halt organiseert bijeenkomsten met als doel het bieden van opvoedingsondersteunende adviezen aan ouders van jongeren die een groot risico lopen om met de politie in aanraking te komen. Het jongerenwerk zal als partner haar bijdrage in al deze initiatieven bijdragen.

Concreet:

- De (overlastgevende) jongeren goed in beeld brengen (Dock, Gemeente Haarlem, Streetcornerwork en Politie)
- Op maat gerichte trajecten met betrekking tot werk en scholing (RMC/Jongerenloket, Streetcornerwork en Bureau Jeugdzorg Haarlem).
- Een gevarieerd aanbod van sport en spelactiviteiten in samenwerking met SportSupport.

Verwachting van ketenpartners

- Participeren, meedenken en meewerken aan oplossingen en activiteiten ter verbetering van de leefomgeving en veiligheid.

Domein gezondheid

De gezondheid van de jongeren in Schalkwijk is opgenomen in de wijkanalyse van het Verwey-Jonker Instituut. Zij concluderen op basis van het E-movo onderzoek van de GGD terecht dat ervaren lichamelijke en psychische gezondheid onder jongeren in Schalkwijk slechter is dan gemiddeld in Haarlem. De scores wijken niet heel sterk af. Het is wel zo dat dat over het geheel genomen Schalkwijk bij bijna alle vragen hoog (=negatief) scoort, waar in andere wijken het vaak beperkt blijft tot een aantal hoge scores. Voortbouwend op het bovenstaande moeten de activiteiten die uitgevoerd worden in samenwerking met ketenpartners een positief effect hebben op zowel de lichamelijke als geestelijke gezondheid van jongeren. Hierbij kan gedacht worden aan vaste avonden in de week sporten voor jongens (voetballen en kickboksen) en meisjes (zumba en kickboksen) uit Schalkwijk in samenwerking met SportSupport. Ook kunnen er verschillende bijeenkomsten en workshops georganiseerd worden door de Breider Stichting (drugs en verslavingsproblematiek) Bureau Halt (preventie en bestrijding jeugdcriminaliteit, specifiek het programma Ouders van Tegendraadse Jeugd) en Bureau Jeugdzorg Haarlem.

Concreet:

- Een gevarieerd aanbod van sport en spelactiviteiten in samenwerking met SportSupport.
- Bijeenkomsten en workshops door relevante instellingen op het gebied van drugs/verslavingsproblematiek en preventie/bestrijding jeugdcriminaliteit)

Verwachtingen aan ketenpartners:

- Participeren, meedenken en meewerken aan oplossingen en activiteiten ter verbetering van de lichamelijke en psychische gezondheid van jongeren in Schalkwijk.

Fasering Actieplan*

1. Opknappen gebouwen

In beginsel dient zowel het interieur als exterieur van het pand opgeknapt te worden wil men kwalitatief jongerenwerk neerzetten. Het pand is momenteel al bijna 11 maanden gesloten. Er zijn vele technische mankementen in en rondom het gebouw die een belemmering vormen voor het uitvoeren van activiteiten. Hiervoor zal een aannemer worden ingeschakeld. Een offerte is reeds gemaakt voor herstel en aanbrengen van voorzieningen. Zie begroting.

Ook is geïnventariseerd wat in het gebouw moet gebeuren. Naast recreatieve voorzieningen dient het opknappen ter hand te worden genomen, samen met de doelgroep. Dat vergt extra begeleiding van een werkmeester. In dit kader zullen we woningbouwverenigingen verzoeken om een rol hierin te spelen met inzet van werkmeesters.

2. Medio december wordt de Prisma in gebruik genomen met 'gesloten groepen'. Dit houdt in dat we 'low profile' zullen beginnen met de doelgroep. De focus hierbij ligt niet op het houden van open inlopen, maar op activiteiten gericht op planvorming met de doelgroep voor de formele opening die medio april 2011 zal plaatsvinden. De jongeren worden in het tijdsbestek november 2010-april 2011 gestimuleerd om mee te denken en mee te werken aan een gepaste programmering voor de formele opening. Ook worden ze uitgedaagd om mee te werken bij het opknappen van het gebouw. Voordeel hiervan is dat er een nieuwe positieve cultuur gevestigd is met nieuwe gezichten en de vicieuze cirkel van negatief groepsgedrag doorbroken kan worden. Uiteraard is er daarnaast voor deze startende groepen voldoende ruimte voor ontspanning.
3. De overlastgroep in kwestie wordt verder in kaart gebracht door overleggen tussen de gemeente Haarlem, politie, Streetcornerwork en DOCK en andere relevante partijen. De 'harde kern' bereiken wij ambulante en worden doorgeleid naar sportactiviteiten en trajecten met betrekking tot school en werk. Zij vormen niet de beoogde nieuwe doelgroep van de Prisma, maar ook voor deze groep zullen er activiteiten worden opgezet die parallel lopen aan de activiteiten in de Prisma.
4. Het is uiteindelijk de bedoeling dat het gebouw een multifunctioneel centrum wordt waar naast jongeren meerdere partijen actief zullen zijn en waar vraag en aanbod elkaar kunnen vinden. Er zal meer geluisterd en samengewerkt worden met de wijkraad om zodoende andere groepen (De Eenhoorn) bij het jongerencentrum te betrekken. Bij de beoogde formele opening rond april 2011, zal het jongerencentrum een definitieve nieuwe naam krijgen. Met een vernieuwde naam en imago kunnen we ons profileren naar de buitenwereld toe. De intentie is dan ook het binden van een nieuwe doelgroep aan de locatie vanuit een nieuw perspectief. Het opbouwen en versterken van een vertrouwensband met de jongerenwerkers (en hulpverleners van overige ketenpartners) speelt hierin een centrale rol. Er zal een project opgezet worden waarbij de jongeren in staat worden gesteld hun eigen leefstijl in beeld te brengen. Hierbij zullen de relevante ketenpartners aangesproken worden op hun

expertise om zodoende een representatief eindproduct te leveren (denk hierbij aan Streetcornerwork en Stichting Stad). Ook is een goede verstandhouding tussen de jongerenwerkers van Prisma en de wijkagenten van belang, vooral met het oog op handhaving en snel ingrijpen bij calamiteiten. Samen met de gemeente Haarlem en politie zal besproken en vastgelegd worden hoe de veiligheid van jongerenwerkers gewaarborgd kan worden in dit proces.

5. Regels die in de Prisma gelden worden strikt gehandhaafd, desnoods met inschakeling van de politie. Dat moet vanaf de eerste dag duidelijk zijn. Een vorm van pasjessysteem wordt niet uitgesloten, de praktijk moet echter duidelijkheid verschaffen over de noodzaak en de haalbaarheid.

6. In samenwerking met het RMC & Jongerenloket zal vorm gegeven worden aan de vraag hoe we jongeren kunnen ondersteunen bij (problematische) kwesties op het gebied van scholing en werk. Uitgangspunt hierbij is een 'outreachende' en 'effectieve' benadering voor 18+ jongeren met betrekking tot werktoeleiding en trajectbegeleiding. Een oriënterend gesprek hierover met relevante personen van het RMC en Jongerenloket gesprek wordt november 2010 gevoerd.

Huisregels New Culture

- 01.** Iedereen is welkom in de accommodatie, we sluiten niemand uit en discrimineren niet. Iedere bezoeker moet zich echter houden aan de omgangsregels.
- 02.** We gaan op een positieve manier met elkaar om.
- 03.** We schelden of vloeken niet en maken geen vervelende opmerkingen over iemand.
- 04.** We gebruiken geen alcohol of drugs.
- 05.** We slaan, schoppen en vechten niet. We gebruiken nooit geweld of dreigen daarmee.
- 06.** We pesten niet, treiteren niet en lachen niemand uit.
- 07.** We roddelen niet.
- 08.** We vallen niemand lastig met seksuele opmerkingen of gedrag.
- 09.** We helpen anderen om zich aan deze regels te houden.
- 10.** We zorgen er voor dat de omgeving schoon en heel blijft.
- 11.** We dealen geen drugs en verkopen geen spullen.
- 12.** We roken niet binnen het gebouw.